

andre Gjenstande fra Fortiden, og med hele det nødvendig tilhørende Studieapparat, navnlig af Literatur. Først og fremmest er dette en Folge af den arkæologiske Forsknings særlige Natur; thi gode Studier kunne kun bygges paa et stort Materiale, og Resultaternes Sikkerhed afhænge for en væsentlig Del af den samlede Mængde af Stof. Derfor bør det i videnskabelig Henseende vigtige Materiale, som altid vil være begrænset, og dette særligt i et lille Land, altid holdes samlet i et enkelt stort Museum. Fremdeles vil det kun kunne overkommes paa eet Sted at samle fuldt sagkyndige Kræfter i alle de Retninger, som skulle repræsenteres i et større Museum, og kun ved en gjensidig Paavirkning mellem disse ældre og yngre Funktionærer kan der fremkomme en større Udvikling af Studierne og skabes den nødvendige Continuitet fra Slægt til Slægt. Dette har hidtil været vor nationale Oldsagsamlings særlige Styrke, den var Landets eneste store videnskabelige Samling af denne Art; her var hele det gode Studiemateriale forenet, her var et fælles Centrum for det videnskabelige Liv og et Samlingspunkt for alle Interesser i Landet af vedrørende Art. Dette Forhold nyder ogsaa den største Anerkjendelse i andre Lande, hvor Materialet og Kræfterne ere splittede paa mange Steder, uden at der findes nogen stadig Samvirken, men derimod ofte en beklagelig Rivaliseren og Modarbeiden af Nabo-Samlingernes Interesse.

Det er mig saaledes klart, at Musæet for de nordiske Oldsager ligesom hidtil saaledes ogsaa i Fremtiden bør være Landets eneste omfattende videnskabelige Institution af denne Art.

I Modsatning hertil bør der først stilles Provindsamlingerne et rent populært Maal. De skulle vække Sandsten for og nære Kundskaben om vort Lands Oldtid og senere Historie hos hele Omegnens Befolkning, og saaledes have de en særdeles stor Betydning; men de bør ikke udvikles til at være videnskabelige Studiesamlinger. Fortrinnsvis gennem saavidt mulig fylldige Rækker af de forskellige Arter af almindelig forekommende Oldsager skulle de søge at fremstille Hovedtrækkene i Oldtidens forskellige Tidsrum, medens kostbare, sjældne eller i videnskabelig Henseende værdifulde Sager kun bør være repræsenteret i gode Facsimiler, og en lignende Norm bør følges for de senere Perioders Bedkommende. Med den Rigdom af Fortidslevninger, som Landet rummer, vil det være muligt at danne gode Provindsamlinger af dette Indhold, uden at der gjøres Indgreb i det Materiale, som nødvendig behøves i Hovedmusæet til Fremme af det videnskabelige Studium. Dernæst skulle de danne Mellemleddet mellem Musæet for de nordiske Oldsager og Befolkningen i de enkelte Egne, og paa Grund af at man i Provindserne lettere kan træde i direkte Forhold til Befolkningen og erholde Kundskab om nye Fund, ville de baade i al Almindelighed kunne virke overordentlig gavnligt ved at indsamle og bevare Oldsager og særlig oftere have Leilighed til at tilføre Musæet for de nordiske Oldsager nyt og vigtigt videnskabeligt Materiale.

Hovedmusæet skal paa den anden Side være en videnskabelig Støtte for de mindre Samlinger. Herfra skal der meddeles Veiledning til Samlingernes rette Styrelse og Udvikling, Oplysning til Bestemmelse af nye Erhvervelser og Underretning om de større videnskabelige Resultater, ligesom man fremdeles herfra vil, saa vidt muligt, kunne afgive Gjenstande, som have et ringere videnskabeligt Værd, medens de dog ere af Betydning i en populær Samling, og endelig kunne søge at forstærke Provindsamlingerne Facsimiler af særlig mærkelige Sager. Jeg nævner herved ogsaa, at Hovedmusæet bør søge at støtte Bestræbelserne for at give Provindsamlingerne og deres Virksomhed den Continuitet, som det desværre ikke altid er let at tilvejebringe, idet det af og til vil være vanskeligt at finde Mænd, som med tilstrækkelig Kyndighed og Interesse ville varetage Samlingernes Tarv. Paa dette Punkt ligger der sikkert en ikke ringe Fare for Provindsamlingerne, hvad Erfaringen allerede noksom har vist.

At Forholdet bør være saaledes, som det her er fremstillet i store Træk, har bestandig staaet alle Sagmænd og særlig Museumskyndige fuldstændig klart (jfr. for Danmarks Bedkommende Kmh. Worsaaes Udtalelse i Nordisk Tidsskrift 1884 og for Udlandet f. Ex. Miasantilbar H. Hildebrand i Ant. Tidsskr. f. Sverrige VI. 6.), og man haabede i en tidligere Tid, at Forholdet skulde udvikle sig saaledes. Saalænge de mindre Samlinger endnu vare i deres første Udvikling, syntes der nemlig i Folge Udtalelser fra forskellige af deres Bestyrere at være fuld Overensstemmelse om denne Sag imellem dem og Bestyrerne af Musæet for nordiske Oldsager. Forholdet er